

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre ... 6 ft.
 Fél évre ... 3 ft.
 Negyed évre ... 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitászó 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Városunk adóügye a közgyűlésen.

Nincs kérdés, mely a polgárság zömét oly közelről s oly fájón érintené, mint éppen az adófizetés kérdése. Éppen azért megengedi a t. közönség, ha e kérdéssel ismételve foglalkozunk s a szerdai közgyűlés alkalmából előfordult adókönyvi rendezésekhez egypár reflexziót fűzünk.

Részükről a díjnokfogadást s általában a díjnokokkal való dolgoztatást elvileg nem pártolhatjuk és pedig a következő okokból: A díjnokság, ha pálya, akkor egyuttal pályatévésztés, tehát speciális adóügyi ismeretekkel bíró diurnistákat — kivált a kontemplált kis díjazás mellett — találni nem lehet. Aki adóügyekben jártassággal bír, annak nincs szüksége arra, hogy 5-6 hónapra Zomborhoz kösse magát. Továbbá a diurnista nem visel semmiféle felelősséget, mert minden órában otthagyhajta asztalát és ha jobb kenyert talál, megy egy házzal odább. Már pedig a megoldandó feladatnak egész titka és a városi adóhivatalnak rendbejövetele éppen azon fordul meg, hogy az adófőkönyvek rendtelenségei egy felelős szakértő által tételről tételre átvizsgáltságának, nehogy a multak hiányait csupa könnyelműségéből vagy kényelemszeretetből olyanokra róják ki, akiket az a teher meg nem illet. Végül tudvalevő dolog, hogy az ideiglenes díjnoktól iparkodást vagy sietést kívánni, nem egyéb, mint őt kényszeríteni, hogy a saját kenyervesztését szorgalmazza.

Mindezen okoknál fogva, kellemetlen meglepetést okozott a díjnokfogadás eszméje mind azoknak, akik egyrészt ama teendők töménytelen halmazát, másrészt azoknak életbevágó fontosságát ismerik. Megbízható szakemberek mondják, hogy négy díjnok nem fél évig, hanem három évig is folytonosan, sőt szorgalmasan dolgozhatik a munkán anélkül, hogy azt előreláthatólag véglegesen. Hiszen egypár hónap el fog mulni csak azzal, míg az illető beletalálja magát abba a sokoldalú munkakörbe, mely ideiglenes feladattá tétetett. Hiszen itt tulajdonképp az 1883-1886-ik évi főkönyvek fölülbírálásáról, illetőleg a kivetések helyesbítéséről, tehát arról van szó, hogy helyreigazítsák, amit egy állására méltatlan adótanácsosnak lelkiismeretlensége folytán, az adótisztek, mint szakemberek (?) könnyelműen vagy fölületesen tákoltak össze.

Valóban csodálatos és máshol alig fordulhatna elő, hogy egy ilyen nagy és évekre nyúló, ugyszólván rendszeres mulasztásnak mégcsak okait sem keresték a közgyűlésen? Növeli ezen bámulatot az a körülmény, hogy Zombor egyuttal adófelügyelői székhely és így minden nehézség nélkül állandóan s legkönyebben rendben tartható volna. Hogyan állhatnak az adófőkönyvek más helyeken, ha a központon ekkora rendtelenség évekről évekig fenttarthatja magát?

Becsületére válik a jelenlegi adótanácsosnak, hogy a rendtelenségek kiderítésére semmi fáradságot nem sajnált és azt az Augias-istállóját, a melynek kitisztítására hősileg vállalkozott, ily erővel és türelemmel kezdte szellőztetni. Az ő érdeme, hogy a városi adóhivatalban a rendnek és pontosságnak közeli meghonosodása remélhető. Mert míg azelőtt az adóügyi munkakör sehogy sem volt fölösztva és így a fenálló mulasztásoknak közvetlen okozóját még csak nyomozni sem lehet: addig most minden városrésznek meg van a maga felelős adótisztje, aki ismervén a kezére bízott felek viszonyait, tisztán és igazságosan véggezheti a polgárok legnehezebb és legfontosabb terhének rendezését.

Éppen azért, több szakértővel folytatott értekezés után az az intézkedés látszanék egyedül reálisnak és célra vezetőnek, ha a lezártan főkönyvek rendbehozásával maguk a városi adóosztály tisztjei bizatának meg.

Hiszen a mulasztás büne végső sorban csak az ő fejükre, illetőleg elődeikére hárul vissza; hivataluknak és munkakörüknek rendbe jövele,

első sorban az ő nyugalmaikat érdekli; különben is a dolog természete hozza magával, hogy ők, mint beavatott szakértők, sokkal gyorsabban és biztosabban dolgozhatnak, mint holmi kezdő, aki az egész dolgot csak a napidíj szempontjából fogja föl. Elismerjük ugyan, hogy így is elég dolguk van, de utóvégre még sem mondhatni, hogy tisztességes remuneráció reményében naponta két órát ezen becsületbeli ügyükre ne szentelhetnének. És azt akárki beláthatja, hogy ha öt adótiszt naponta összesen tíz órát a főkönyvek lezárására fordít: többet is, jobban is fog végezni, mint az a tájékozatlan díjnok, aki azt sem tudja, hol kezdjen hozzá.

Ha olyan rossz, megbízhatlan, hasznavehetlen munkát nagyoltak össze a fölesketett felelős szakértők, az adótiszt urak: hogyan várhatni akkor a felelősségre alig vonható s nyilván laikus díjnokoktól valami tökéletes munkát?

Pedig ha az a munka nem lesz tökéletes — aminthogy így nyilván nem lesz — akkor megint ott leszünk, ahol voltunk: marad minden a régi, kivéve, hogy ezer forint megint eluszik egy olyan újabb kontár munkára, amelyet már egyszer — még pedig jó munkára esküdött adótiszteknek — drágán megfizettünk.

Ez volna a mi hozzászólásunk. Ajánljuk azt az erélyes polgármester urnak szíves figyelmébe és kérjük, hogy a város adózinak érdekében e javaslatot minél behatóbb megfontolás alá venni sziveskedjék.

Külgügyi szemle.

A főváros egyik nagy olvasó közönséggel bíró fúrge napilapja azzal két védelmére a republikánok: hogy mivel Rouvier miniszteriumának s főleg Jerron hadügyminiszternek sikerült a Boulanger-Caffarel-D'Andlau és Vilson-féle szövötteknek nyakára hágni, tehát már ennél fogva ez nem is a republika korrupciójára s tarthatatlanságára mutat, de éppen ez mutatja az érdeklét lap szerint azt, hogy a republikánok is megvanak egészséges elemei, s midőn ezek kerülnek felszínre: ezek biztosítják (?) a republika életrevalóságát (?) s ekként tán nincs is ok arra, hogy a köztársaság jövője fölött, egy akár vallástalan irányú, kommunisztikus Franciaországban is kételkedjünk; habár ugyanezen ország ezzel már a harmadik próbát is megkísérli!...

Mert — ugymond — a legutóbbi miniszterium immár a visszaélések ellenében is föl mer lépni, s a társadalom legmagasabb állásaiban is büntetni az illetőket! a mit csak is egy egészséges társadalom képes megtenni, amelyet pedig még a megelőző miniszteriumok sem mutattak még fel, de immár a Rouvier-Jerron-féle miniszterium egész bátorsággal tüntet fel; mert még magának az elnöknek vejt — Vilson't sem kiméli, a mi lehetőleg talán az elnök állását is megingathatja....

Szerintünk: az érdeklét fővárosi lapnak csak annyiban adunk igazat, amennyiben végre egy Rouvier miniszterium bátor föllépéséből a francia társadalom jobbrafordulhatására enged következtetni; de nem egyszersmind arra is: hogy ez már az egészségnél (!) is jele!

Hiszen a francia társadalom korrupciójára már III-ik Napoleon alatt nyilvánult? s nem-e azok a férfiak szerepeltek a republika mindannyi kormányai alatt is, kik egykor III-ik Napoleon hadseregéhez tartoztak? kik között Caffarel tábornok is, mint segédtiszt szolgálta a császárt?...

És Boulanger, D'Andlau: nem az efajta katonai notabilitásai közé tartoztak-e a híres III-iki republikánok is? kik, mert a felszínen tarthaták fen magukat, s a mai Franciaország főfaiseurjai közé is tartoztak, és be is válhattak, a hosszú 19-ik féle republikai kormányok alatt is: nem-e ellenkezőleg azt tüntetik fel: hogy az ily társadalom — sem nem egészséges, sem nem tisztességes, — bárha végre az illető faisuroket egy becsületesebb és bátrabb miniszterium, minő a konservatív gondolkodású Rouvier is csakugyan képes is volt megrendszabályozni?....

Igen! a franciák szerencsésjére: e megrendszabályozás megtörtént! S e megrendszabályozás, nem az uralkodó republika elnöke, hanem, ennek ez időszert esetlegesen beválhatott konservatív miniszteriumának tiszta erkölése eredményezte! S ha, ennek, ismét netán oly megelőző kormányok előtt kellene meghátrálnia, melyek alatt a fenti visszaélések szintén megtörténhettek s anélkül, hogy csak figyelembe is vették volna — mert ezer materiális érdekek kötötték össze az időnkénti kormányon ülők s a katonai szereplők kölcsönös fennállhatását, akárha egy Thiers, MacMahon s egy Gambetta elnöksége alatt is: akkor ebből ellenkezőleg, mi, azon következtetésre jutunk, hogy Franciaországban már régóta nem csak rothad valami, s rothadt a 19-szeri kormányváltások alatt is; de rothad már a 89-diki nagy forradalom óta, melyet pedig az „egyenlőség” nagy elv szempontjából annyi dicsőséggel árasztanak el a XIX. század reformátorai; mi, ellenben, csakis e nagy forradalomtól számítjuk s származtatjuk Franciaország erkölcsi silyedését s politikailag történt lejárását; s ettől, egész Európának is ő „szabadság, testvériség és egyenlőség” iránti delirálását is! mert mindenütt túllétek a célon...

Mivel, ha ez nem következik be Franciaországra nézve? vajjon bekövetkezhetett volna-e Franciaországnak csak dynastiailag történt 3 részre lett megosztása is? hogy mai napság egy bourbon, — egy orleans — s egy napoleon — s végül egy republika tarthatatlan — mert örökké változó nemzeti párttal kell a francia nemzetnek megalkudnia?.. És a mi szintén a lehetetlenség-gel határos, — mert a trónpraetendensek, de a republika elnökptraetendensek is, in spe, soha nem képesek abban megnyugodni, hogy a francia nemzet már egyszer foglalja el illető és kellő helyét a nemzetek közt, — amire őt dicső multja s vallási tömör egysége, de civilizatóri fenséges hivatása is mintegy előképi rendelkezésként.

Hát hiszen, e szerepét a katolikus I-ső Ferenc alatt teljesíté is s arra volt is hivatva, hogy egész Európának példányképe legyen: a harci vitéség s a lovagias keresztényi erkölcsök teljesítésében.

De hova silyedt éppen a 89-iki szerencsétlen „szabadság” excentrizitásában?..

Hogy nyomról-nyomra — desinit in piscem!... És ma!... egy a „szabadság, testvériség és egyenlőség” mumiájával — a minden szabadságot, testvériséget és egyenlőséget megülő orosz birodalommal és cárijával is szövöttezni képes, csak-hogy revanche-féle boszuját kitölthesse; pedig ez képtelenség, hahogy Elzasz-Lotharingia sorsát tekintjük, mely előbb német volt; és miért ne lehetne ismét az, ha az erősebb jogát tekintjük?..

Az államok határai megváltozhatnak; de megváltoztathatja-e az államok erkölcsit? hogy ki azelőtt a szabadság s a vallás terén, a katolicizmus élén járdu, mint előképe — az Orleansi szüz? az később e vallást üldözte; papjaiban, iskoláiban kiirtsa; s végre, egy — a pápai egység ellen lázadó orthodoxizmus szolgálatába álljon? s ennek a sötétségre s barbarizmusra vezető céljait mozdítsa elő, amivel csak is boszujának és megsértett büszkeségének akar eleget tenni?

Európa hatalmasságainak többsége itélt már ezen eljárás fölött!

Németország, Ausztria-Magyarország, Itália és Anglia együttesen szövöttek az orosz telhetlenség ellenében; és Franciaországot saját fiával verte meg az Isten! hogy t. i. nem képes erkölcsi momentumokkal Európa ellenében csak eszmé! által is harcolni, mert azokat egy orosz társaságában nem érvényesítheti; s ha még is külön érvényesíteni akarná: nem-e úgy járna, mint Dedalus, ki az egekbe tört viaszok szárnyaival, és a földön találta magát összetörve esontjaival?

Nincs más utja Franciaországnak, ha vissza akarja nyerni előbbi dicső multját, mint: visszatérni Európa egyetértéséhez s ehhez — csak egy ut vezet — mely Franciaország régi híréhez és hivatásához is méltó; s ez: visszatérés a legitim monarchiához, mely egységének s megerősülésének is titka.

Válasszon tehát az I-ső Ferenc, s az ujkori hagyomány — a Napoleoniak törékeny népválasztási emblema közt.

S a kérdés ezzel meglesz oldva — Európa megnyugtatására is, mely különben Franciaország vezetésére oly szívesen engedné is magát át.

Antonovits József.

Hírek.

Schmitt Jenőt, városunk nagynevű filozofusát, Trefort közoktatásiügyi miniszter, a napokban meghívta táviratilag Budapestre, hol külön audiencián fogadta. A kihallgatás eredménye az lesz, hogy Schmitt mint kir. törvényszéki írnok nyugdíjaztatik s az egyetem látogathatására állami ösztöndíjat nyer.

Személyi hír. Olay Lajos a bácsalmási kerület országgyűlési képviselője, legközelebb Szabadkára költözik le, s ott fogja az ügyvédi praksist folytatni.

Áthelyezés. Legény Károly szekelyudvarhelyi és Petrovay László zombori adófelügyelői II. oszt. p. ü. fogalmazók kölcsönösen áthelyeztettek.

Ellenőrzési szemle. A zombori illetőségű, es. és kir. 23. gyalog ezredbeli tartalékos katonák ellenőrzési szemléje f. hó 31-én, a tiszteké november 4-én lesz.

A szabadkai vasuti üzletvezetőség Szegeden. Baros Gábor közmunka- és közlekedési miniszter leiratot intézett Kállay Albert szegedi főispánhoz és Szeged hatóságához, melyben tudatta, hogy a m. kir. államvasutak szabadkai üzletvezetősége Szegedre fog átköltözni. Szabadkán a leirat nagy lehangoltságot okozott, mert az átköltözés, mely a jövő év április 20-tól május 1-ig fog történni, száztíz családdal fogja megapasztani a város lakosságát.

Meghívó. A bács-tiszai-ármentesítő társulat öszi közgyűlését folyó évi október hó 31. napjának, délelőtti 9 órájára Ó-Becse társközség gyűlés termébe tűzöm ki. Míról az érdekelteket és érdeklőségeket hivatalos tisztelettel értesítve, utóbbiak felhívatom, hogy magukat az alapszabályok 10. §-ában foglalt rendelkezésekhez képest meghatalmazottaik által képviseltetni sziveskedjenek. Tárgyak: 1. A folyó évi január hó 24. és április hó 21. napján megtartott közgyűlések jegyzőkönyvének telovasása. 2. Előki jelentés az előző közgyűlések határozatai- és az időközben érkezett ügydarabok végrehajtása tárgyában. 3. A választmányi gyűlések jegyzőkönyvének felolvasása- és az azokban határozatszerűleg felvett javaslatok tárgyalása; illetve viszont felvétele. 4. A végösszámolási munkálatok betervezése és tárgyalása. 5. A töltés magasbitási munkálatokra vonatkozó műszaki tervezetek és választmányi javaslat előterjesztése, és azok érdembeni tárgyalása. 6. A gáthíztosok és gátorok javadalmainak megállapítása. 7. A választmány által elkészített 1887. évi pót- és 1888. évi rendes költségvetési előirányzat tárgyalása. 8. A tisztviselői központi társulat elnökségétől vett felhívás az állandóan alkalmazott tisztviselők részére felállítandó nyugdíj-intézet kérdésében. Kelt Ó-Kanizsán, 1887. évi október hó 14-én. Tóth József s. k. társulati elnök.

Felhívás a Szt.-István-társulat tagjaihoz. A Szent-István-társulat küldötsége, mely Ó szent-ségének áldozati jubileuma alkalmából a társulat fűi hódolatát s üdvözlőleveleit tolmácsolja s szeretetadományait nyújtja át, a f. hó 13-án tartott választmányi gyűlés határozata szerint csatlakozik a nov. 21-én Rómába induló országos zarándoklathoz, mely Ó Eminenciája Magyarország bereg-primása vezetés alatt tiszteleg Ó Szentségénél. A pápai jubileum központi végrehajtó bizottságának szíves intézkedéséből társulatunk küldötsége is részestül az utazás azon kedvezményeiben, melyeket a bizottságnak f. é. szeptember 3-án közzétett programja felsorol. Tisztelettel felhívjuk tehát társulatunk tagjait, vegyenek minél számosabban részt társulati küldötségünkben s sziveskedjenek e célból a társulati titkári hivatalban (Ivics-utca 13. sz.) jelentkezni. Az országos zarándoklat fényének emelésére szolgálja, ha küldötségünk t. e. tagjai f. é. nov. 20-án a Budapest új városának díszterében d. e. 11 órakor tartandó jubileumi nagygyűlésen is részt vennének. A Szent-István-Társulat elnöksége.

Sport. A bács-bodrogmegyei agaraszegylet f. hó 23-án népes közgyűlést tartott, melyen teljes számmal résztvettek Bácsmegye sportkedvelői urai. A közgyűlésnek kiváló mozzanata volt az elnökválasztás, mert az elnökség a jeles sportman Majoros halála folytán üresedésbe jött. A közbizalom egyhangulag nyilvánult akkor, midőn Latinovits Géza egyhangulag lön kikülválva; az ő neve s a sport iránti buzgalma biztosítani fogja az egyet-let jövőjét. Elhatározott továbbá, hogy november hó 13-án agar-verseny tartatik Szabadkán, melyen a pályabírói tisztelet Vojnits Simon, Georgievits ezredes és Percel őrnagy fogja teljesíteni. Nevezéseket tehetni nov. hó 12-ig ifj. Vojnits Pista egyt. titkárnál vagy a verseny előtt való nap este 7 óráig Szabadkán a „Bárany“ vendéglőben a fentvezetett titkárnál. Az első díj — tiszteletdíj — ezüst billikom, igen értékes; második díj a téték összege. Tét 10 ft.

Tolvajlás. Stein József gákovai lakostól október hó 17-én éjjel mintegy 100 frtyvi értékben ágyneműket tolvajoltak el ismeretlen tettesek.

Árverés. Hajnal Mihály bogojevai lakos 2,210 frtyra b. ingatl. dec. 13. Zombor.

Mennyi szivart fogyaszt Magyarország. A m. k. dohánybeváltási és gyártási szakszámvéví osztályok igen érdekes összeállítást terjesztettek a képviselőház pénzügyi bizottsága elé, a dohány egvedárúságot illetőleg. Az adatok az 1885. évre vonatkoznak. Ez összeállításból közöljük, mennyi szivar kelt el az egyes fajokból Magyarországon és Horvátországon együtt. Regalitas elkelt 6.451.400 darab, Yara 33.100 db, trabucco 2.117.747 db, Havanna 1.323.350 db, britannica 21.512.663 db, Kuba 19.228.300 db, Cuba-Portorico (4 kros) 117.855.100 db, portorico 17.436.100 db, finom virginiai 55.485.350 db, wevey 3.100.800 db, rövid virginiai 256.650 db, rövid vegyes (2 kros) 253.740.262 db, közönséges belföldi (1 1/2 kros) 77.482.775 db, meggyó-576.329.697 db, 1884-hez képest a szivarokban 26.055.140 drbbal kevesebb kelt el, mi 4%-os fogyást jelent, de jellemző, hogy míg az egész országban (2 kros 1 1/2 kros) van nagy fogyatkozás, a középajúak (britannica regalitas, kuba, portorico) nagy mértékben emelkedtek. Így

regalitas 1.133.400 darabban, 5 kros kuba 1.308.428 darabban, britannica 881.865 darabban, cuba-portorico (4 krajcáros) 2.019.103 darabban, virginiai 5.487.600 darabban több kelt el. Papiros szivarka összesen 307.681.085 kel el. 45.583.825 darabban több, mint 1884-ben, legkevesebb faj volt a „szultán“, melyből 62.920.552 drb, „virginia“, melyből 69.805.600 drb, „magyar“ melyből 97.200.540 drb, „hölgy“ melyből 22.085.050 drb kelt el. Mindeme szivarkák kelete fokozódott, csak a „hölgy“ szivarkáké fogyatkozott 507.100 darabban. Valódi havanna 1884-ben 651.834 drb, 1885-ben 829.900 drb fogyaszatott. A dohány- és szivar elárúsítás Magyarországon 1883-ban 14.349.460 frtyt, 1884-ben 15.336.736 frtyt, 1885-ben 14.817.596 frtyt eredményezett. Dohány-elárúsítási raktár volt Magyarországon 25, nagytőzsér 397, kistőzsér 40.224, eladatott 14.817.596 kilogramm dohánymennyiség. Egy nagytőzsde 39.400 lélekre, egy kis tőzsde 388 lélekre esett.

Mennyi szegődötési és szabadítási díj szedhető? A szegődötési stb. díjak kérdése, mely a testületek alakítása óta oly sok bajt okozott, végre meg van oldva. A m—i ipartestület közgyűlésén ugyanis felolvasatott a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek 1295487. sz. rendelete, mellyel a testületek megengedtetett, hogy a tanonc-szegődötési és szabadítások alkalmával, nyomtatványi, irodai s egyéb dologi kiadások megtérítése címén esetről-esetre minden egyes beszedgödötendő tanonc után 1 forintot, minden felszabadulandó tanonc után pedig (a tanonc, illetve szabaduló bizonyítványért járó díjjal együtt) 3 frtyt szedhessen.

Homokóczy János, hírhedt szivány, úgy lát-szik, a kalocsai kir. törvényszék területén is ismert, a nevezett törvényszék országzerte körözötteti. A körözvény így szól: Homokóczy János bácsbodrogmegyei, esonoplyai szilietésű és lakos, rabszökevény, 41 éves, nős, 2 gyermek atyja, róm. kath. vallású, 176 cmtr nagyságú, testalkata erős, homloka rendes, arca hosszás, arcszíne barna, szeme sárga, szemöldöke barna, orra rendes, álla gömbölyű, szája rendes, haja gesztenveszínű, fogai épek, bajusza szőke, szakállja beretvált, különös ismertetőjele: bal kezén a mutató és nagy ujjja csonka, beszél magyarul és szerbül. Felkértemek a hazai összes hatóságok, miszerint nevezett területükön nyomoztatni s elfogatása esetén őt a legközelebbi kir. ügyészség vagy esendőrség útján a kalocsai kir. törvényszék vizsgálóbíró-sága elé kísértetni sziveskedjenek. 3480/87. Kalocsa, 1887. október 19. Vizsgálóbíró.

Bezdánban a takarékpénztár csakugyan megalakult; elnökké Schwell Titusz, igazgatóvá Tavassy Lajos főrézvényesek választattak meg. Az intézet december 1-én kezd meg működését.

Leszirta. Sztapáron a napokban egy ottani szerb Klopka nagykorosmárost, amint az éppen egy dísznő feldarabolásával foglalkozott, fénytónosan esüfoltta és izgatta, míg nem a fölizgatott ember önmalmát vesztive, a kezében levő késsel fejébe döfött, meg pedig oly szerencsétlenül, hogy faggatóját szíven találta úgy, hogy az rögtön belehalt.

Vásárok a megyében november hóban: Almáson 22-én. — Bajmokon 11-én. — Bezdánban 19-én. — Ó-Futtakon 7-én. — Martonoson 7-én. — Ó-Morovicán az első hétfőn. — Petrovácon 11-én. — Petrovoszellőn 7-ikét megelőző hétfőn. — Temerinben 22-én. — Zentán 19-ikét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban 25-én.

A helybeli posta- és táviróhivatal egyesítése ma tényleg megtörtént, amennyiben a posta is a r. kath. templommal szemközti kinstári épületbe költözködött.

Színház.

Keddén, október hó 25-én Ohnet sokat emlegett társadalmi színműve „Sarah grófné“ került színp. Van egy régi igazság, mely azt mondja, minden mulandó a földszínen; e mondas után hozzá lehetne toldani: és minden tárgya a divatnak. A franciák, élükön Ohnettel, a mai irdalom nagy divatúrná esarnokának főnökei, mint legújabb saion cikket, a házasságtörést tették kirakatukba. Szörnyű naivitás és meddő dolog volna a divat tárgyat kritizálni, s aztán ezzel ugy vannak a kritikások, mint a hegyes orru cipővel, eleinte nem tetszik nekik, sőt tyukszemüket nyomja, de később ha neveltség tárgyai nem akarnak lenni, maguk is felbuzzák. Ohnet színművét, mely a hason című regény után készült igazi francia genialitás s nagy realizmus jellemzi. — Sarah, egy ragyogó szépségű hölgy, ki származása felől maga sines tisztában az élemedett korú gróf Canaheilless tábornokkal házasságra lép. E frigy nem szerelemből történik, mert Sarah a fiatal, deli Severac kapitány iránt már régen gyöngédebb érzelmet táplál, de miután Severac, habár ő is imádja Sarah-t, semmi ellenvetést nem tesz a tervbe tett házasság ellen, dachól a gróf neje lesz. A házasság megtörténte után a két fiatal szív szenvedélye nem szűnik meg, sőt eléri a tetőfokot, légyottot adnak egymásnak. A légyottban a megsalt férj meglepi a szerelmes párt; már-már kész a katasztrófa, midőn a színen megjelenik a gróf unokahuga, Blanche s kijelenti, hogy Severac neki adott szerelmi találkozott. Az unokahug e tényét nem annyira a botrány elkerülése, mint inkább Severac iránt érzett szerelme commentálja. Severac a kényszer helyzetben gyöngye lesz, s habár még mindég Sarahért eped, nőtül veszi Blanche-t. Hónapok mulnak, Sarah szemmel láthatólag hervad, de még mindég remél, mindaddig, míg a távol külföldön élő fiatal párnak egy véletlenül kezébe jutott levelelől meg nem győződik, hogy reménye csak önámítás. Bevall mindent férjének s végül elköltözik oda, ahol nincs szenvedés, nincs csalódott szerelem — szemfedőjéül a nő sima tükrét választja.

A színmű négy főalakja Szentessy Ilon (Sarah), Kövi (a gróf), Sió (Severac), Angyal Ilus (Blanche) díszesretek buzgalmat és igekezetet tanúsítottak, hogy a darab intenciója méltó alakításban ábrázoltassék, de mindenik igekezetét nem koronázta a kellő siker. Sió inkább egy megfegyvelzett iskolás gyerek benyomását tette ránk. Ama jelenetében, hol meggyőződtött róla, hogy Sarah szereti, egy cseppet sem mutatta azt a kettős érzelmet, mely akkor elfogta, a boldogságot a felett, hogy Sarah szereti és a keserűséget, hogy ő már másé; az igaz a kettős érzelmet reprodukálása nem könnyű, a legnagyobb művészek is dolgot ad, de Sió éppenséggel nem nünaszírozott, itt is csak

a megfegyvelzett iskolás gyerek volt. A légyott hatóság végjelene sem talált Sióban tolmácsolóra. Szentessy Ilon leszámítva sajátja-ságos, idegenszerű kiejtését, mely ma beszédjében meglehetősen kiritt, — művésziileg játszott. Felfogása talán itt-ott nem egészen egyezett meg a szerző felfogásával, de meg volt benne az összhang, s így nem is volt hiba, mert ősmertes dolog, hogy ugyanazon szerepet többféle felfogással lehet játszani. Angyal Ilus bennünket, akik láttuk őt a közelmúltban, mint kezdőművésznőt, napról-napra nagyobb bámulatba ejt, ha így halad, szép jövőt jósolhatunk neki. Amint ma megmutatta, tud naiv, kedves lenni, vagy ha a szerep hozza magával ünnepléyes, komoly egyaránt. — Közönség szép számmal volt jelen.

Szerdán meglehetősen télt ház előtt Lecoq kedvelt operettje a „Nap és hold“ adatott. A magán szereplők általában nem nagy vervevel ugyan, de elég jól énekeltek, hanem a kar! — mentesültre legyen mondva ez a 3—4 ik operett, amelyben együtt énekelnek, már pedig ahhoz, hogy a kar kiállja a kritikát sok és hosszú együttműködés kell. Talán majd néhány hét múlva jobban megy.

Városi közgyűlés.

Október hó 26-án.

Főispán ur öméltósága üdvözlö a törv. biz. tagokat, s mielőtt a napirendre áttérne, jelenti, hogy mult hó 26-ról a Deák-szoborbizottságtól felhívást kapott a városnak a leleplezésnél leendő képviseltetése iránt, mihez képest, a közgyűlésnek utólagos jóváhagyása reményében, nagys. Koczkar Zsigmond orsz. képviselőnk kérte fel, ki is azt szívesen elfogadván, neki jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

A napirend 4 első tárgya az illetékes miniszterium által jóváhagyatván, a közgyűlés által is helyesileg tudomásul vétetik.

Olvastatik a vallás- és közoktatásiügyi miniszter leirata, Jakobb József, Gyula nevű fiának a Falcone-féle ösztöndíj-alapítványból élvezett ösztöndíja tárgyában, hogy e tekintetben első fokú határozat meghozassék.

Az áll. választmány tekintettel arra, hogy Jakobb Gyula az itthelyi gymnasium II. osztályában az I. időszakban megbukott, sőt továbbra nézve megszünt rendes tanuló lenni, az alapítólevél értelmében töle az ösztöndíjat megvonatni javasolta, reményt nyujtva azt ismét elnyerhetni, ha jó tanulóvá lesz s annak idején az ösztöndíjért folyamodik.

Zsuffa Vince biz. tag, hivatkozással a végrendeletnek azon szakaszára, melyben az ösztöndíjas az év végén végzett tanulmányairól jó bizonyítványt előmutatni köteles, s azt az ösztöndíjas, bár a vizgát az újvidéki polgári iskola II. osztályáról mint magántanuló letette s azt atyja szeptember hóban folyamodványához is mellékelvén, a végrendelet nevezett szakaszának megfelelt; továbbá tekintettel arra is, hogy ösztöndíjas atyja a Falcone-családnak egyik tagja, egy szegény falusi tanító: indítványozza, hogy az áll. vál. javaslata ellenében neki az ösztöndíj kiutalványoztassék.

Maximovits Szilárd tanácsnok felvilágosítást nyujt arra nézve, hogy az ösztöndíjas, az itthelyi gymnasium igazgatójának jelentése szerint, az I. időszakban 3 tárgyból elégtelen tanjegyet kapott, sőt Verbászra menvén, azt is elhagyta, tehát megszünt rendes tanuló lenni s a vizgát csak mint magántanuló tette le 2 tárgyból jelsre, a többi polg. isk. tárgyakból pedig jóra, a végrendelet 7. pontja értelmében töle az ösztöndíj megvonandó. Ugyanez értelemben szólalnak fel Fejér Gyula és Barthal József biz. tagok is s a közgyűlés az áll. választmány határozati javaslatát fogadja el és Jakobb Gyulától az ösztöndíjat megvonatni határozza.

Olvastatik a közmunka- és közlekedésiügyi miniszter leirata a postaföldeknek Wolf Teréztől leendő birtokba vétele iránt. Az átvétellel polgármester megbizatik.

A Ferenc-esatorna-részvény-társulat hajóvontatási szabadalma s díjazása tárgyában tartandó bizottsági tárgyalásán, november hó 8-án, a város közönségét dr. Csibás Benő polgármester képviselendi.

A felsővárosban Zsulyevits Dóme elhalálozása és Szelencse külvárosban Valter Nándor főkapitány lelközönése folytán megüresedett bizottsági helyek iránt a választás f. é. december hó 4-ére tűzetik ki. Választási elnökök a felsővárosban dr. Ambrózy Károly és Szlavy Ferenc, a Szelencsében pedig Tárcazi Mór és Gertinger Pál, ehhez képest megbizatik a polgármester a szükséges intézkedések megtételével.

A közigazgatási bizottság üléséről elmaradt tagok iránt beadott jelentés tudomásul vétetik.

A dr. Spitzer Mór által megveendő 1 hold s 450 □ öl városi föld megvétele és az építendő lak-tanya építéséhez szükséges telkek megszerzése iránt megteendő intézkedések a f. é. november hó 5-én tartandó rendkívüli közgyűlésen fognak tárgyalni. — Ezidőszent az építési művezető szerződésére nézve a pályázat elrendeltetik s Lorenz es. és kir. főhadnagynak, ki a kaszárnya terveit készítette, jutalomdíj fejében o. é. 1500 frty szavaztatik meg.

Barthal József biz. tag elfogadja a gazd. vál. javaslatának azon részét is, hogy a nagyobb építkezéseknél szokásos részlettervek készítettessenek és művezető alkalmaztassék, a művezetőre nézve azonban nem kívánna, hogy a pályázatban csak műépítészek vehessenek részt, miután azok díjaztatása a városnak sokba kerülne, elegendőnek véli a műegyetem végzését, illetve a mérnöki vizsga letételét és hogy a művezető jutalomdíja az építkezés számlájára legyen előírva és nem a vállalkozóra, mint azt a tanács javasolta. Kapcsolatosan ezen építkezéssel s mintegy ennek kibővítésül, tekintettel arra, hogy az építkezés ugys csak jövő tavasszal kezdődhetik, indítványozza, hogy még egyszer megkísérletessék azon tervnek keresztülvétele, miszerint az egy zászlóalj helyett 2 zászlóaljnak készítettessék az újon építendő kaszárnya s ehhez képest fölkérressék a közös hadügyminiszter ezen ajánlatunk elfogadására, mivel ezáltal mind a város közönségére, mind a város lakosságára nézve, anyagi szempontból nagy előny hárulik. Ugyanis több katoná után több a lakbérjövedelem s a kétszerezett katonaaomány mellett kétszerannyi tisztt lesz, kinek lakásra leendő szükség s kétszerannyi fogyasztás lesz s az egész különbség alig teend ki 100,000 frtyal többet.

batások
entessy
mely
eg ját
tt meg
zhang,
ogy
tszani.
áltban,
ulathá
Amint
a sze-
nt. —

ecocq
magan
e elég
egyen
elnek,
ok és
mulva

rokat,
t hó
a vá-
mihéz
ényéb
kérte
nyvi

erium
g tu-

nisz-
Fal-
tár-
meg-

kobb
idő-
ndes
ztón-
smét
ősz-

elet-
az
izo-
bár
mint
ya-
sza-
gya-
egy
vél-
sék.
vujt
um
gy-
én,
s a
e-
a
eg-
ula
áll.
bb

mi-
dó
eg-

ási
igi
dr.

sa
ny
nt
y-
y-
es
er

a-
s
k-
c-
ó
t
t
t

Falcione Lőrinc biz. tag hivatkozással arra, hogy az emeletes ház mellett sokkal jobban találja meg számítását a pénze kamatát, mint az egyszerű földszinti házzal, elfogadásra ajánlja Barthal J. biz. tag kapcsolatos indítványát.

Mihez képest a gazd. vál. javaslata Barthal József biz. tag. indítványával elfogadjatik s a közös hadügy-miniszternél szükséges lépések megtételével a polgármester megbízatik.

A tisztí ügyész választása tárgyában dr. Spitzer Mór, dr. Krónits István és Kozma László a közgyűlés, Ast Nándor, Koczkar Zsigmond és Barthal József a főispán részéről a kandidálással megbízottnak, az egyedül folyó Pocsy Sándor altágyész. főügyésznek egyhangulag megválasztatik, egyben pedig az altágyészi állomány szükségére iránt a jogügyi bizottság jelentéstételre felhívatik.

A Csibás Benő polgármesterré s így a központi vál. elnökvé történt megválasztása által üresedésbe jött központi vál. taggá Tarczyay Mór biz. tag választott meg.

Az italmérsi szabályrendelet 12. §. alapján kiküldendő bizottsághoz Vukicsévi Péter tanácsnok elnöke alatt Husvéth István, Schaffner József, Veszelnovits Péter, Zsivánovits Samu, Gottlieb Márton biz. tagok választottak meg.

A Falcione-féle ösztöndíj alapítvány megüresült 2 állomásának betöltése iránt, a 600 frtos 2 ösztöndíj a róm. kath. iskolaszék által ajánlt s a városi tanács által is ajánlathoz hozott Heves Pál V. o. és Frank Mihály VIII. o. tanulóknak kiadni határozatát.

Bács-Bodrogh vármegye közönségének átirata a marhahajtó utak iránt, helyeslőleg tudomásul vétetik. Dodits Jován felebbzése az italmérsi engedélyt megtagadó tanácsi határozat ellen, tekintettel arra, hogy nevezett a kapitányi jelentés alapján rovtól előlelt és megkísérlett megvesztegetésért már büntetve volt, a közgyűlés a tanács elutasító határozatát, indokainál fogva helybenhagyja.

Lukits Lipót s társa kérvénye haszonbérhátralek kamatainak leírása iránt. Hivatkozással arra, hogy a hátralek, nemkülönben az az után járó kamat a város jogos követelését képezi, elutasítatik.

A nyugdíjkezelő választmány jelentése a különféle nyugdíjgyények megállapítása iránt, praecisebb kifejtés végett, a választmányának visszaszámrazmatatik.

Az alsófokú ipar- s keresk. iskolának 1887. évi költségvetése, mely szerint ahhoz 2800 frt kívántatik, a jelentés alapján helyeslőleg elfogadjatik, egyben pedig Zsulyevits Ernő városi számvizsgáló, az igazgatói tiszttel továbbra is megbízatik s megengedtetik egy ő neki, mint Auth György városi számtisztnek az ipar- és kereskedelmi iskolában való tanítás.

A római kath. iskolaszék és az izr. hitközségnek az iskolai segély felemelése iránt benyújtott kérvénye praecisebb okadatolás végett visszaszámrazmatatni határozatát.

Polgármesteri jelentés a városi könyvtár áthelyezése és az evvel kapcsolatos kiadások fedezésére illetőleg a volt helyiség alkalmas átalakítására szükséges 800 frt kiutalványoztatása helyeslőleg helybenhagyatik.

Thurszky Jenő adóügyi tanácsnok jelentése tett a polgármesternek az iránt, hogy a számfélt B tabella könyvekben a számok nem egyeznek a m. kir. adófelügyelőség számaival s az a rendelkezésre álló közegekkel ki nem igazítható s így a pótlás rendkívüli erővel volna eszközölendő, miről a polgármester azzal tesz jelentést, hogy az ily körülmények között nem vállalhat felelősséget s kéri a közgyűlést az adóügy rendezetlen állapotán azáltal segíteni, hogy egy felügyelő vezetése alatt havi 150 frttal 4 díjnak alkalmaztassék s így már a jelen évre 300 frt kiutalványoztassék.

Barthal J. bizottsági tag felszólalása után a közgyűlés a polgármester jelentése alapján a gazd. vál. javaslatát fenti értelemben elfogadja.

Barthal József biz. tag. hivatkozással arra, hogy általános a panasz a hivatalnokok munkássága ellen, hogy a költségelőirányzat rosszul van készítve, számadatokkal igazolja, hogy a közönség fizetési hátraleka igen nagy, így az 1887. évre elő van irányozva községi potadó fejében 61898 frt 90 kr., befolyt pedig okt. 25-ig 34893 frt 62 kr., marad hátralekban 27005 frt 28 kr. Birtokváltoztatási illetékből előirányozott 21662 frt 73 krból befolyt 8415 frt 70 kr., marad hátralek 13247 frt 03 kr., mely 40252 frt 31 kr. hátralekokkal legnagyobb részben éppen a városi előkelőbb bizottsági tagok a részese s kiket nehogy a nehezeltés irányukban forduljon, az alantas közegek nem is mernek a fizetésre felszólítani, indítványozza tehát, hogy azok névjegyzéke, kik 100 frttal több hátralekuk vannak, jövőben a polgármester által a közgyűlésnek előterjesztessék, az adó behajtása iránt pedig a polgármester erélyesen intézkedjék.

Polgármester önmaga is meggyőződött a sok hátralekról, de ezen rövid idő alatt többet, mint a mennyit e tekintetben tett, nem tehetett; intézkedett a végrehajtásoknak személyválogatás nélküli foganatosításáról s kérsznek nyilatkozik egyszersmind Barthal biz. tag kérelmeinek teljesítésére.

Főispán ur helyesli Barthal biz. tag felszólalását, azonban azon általa proponált tulszigtort mégsem kívánna ily rövid idő alatt érvényesíttetni, saját részéről reméli, hogy ezen ügy is ezen pár hónap alatt még lényegesen javulni fog.

Városi mérnök jelentése, hogy a vízvezető árok kifalazása csak mérnöki lejtmezés alapján eszközölhető s így ehhez képest a városi mérnök utasítatik is arra: helyeslőleg tudomásul vétetik, a tervezett keresztülvitele pedig minthogy az az artézi kut vizének levezetésével is a legszorosabb összefüggésben áll, annak befejeztéig függőben tartassék.

Gazdasági és pénzügyi választmány javaslata 29 hirdetményi fali táblának 121 frt 50 kr. költségei kiutalványozása és fedezése tárgyában, tekintettel a tisztasági szabályrendeletre, helyeslőleg elfogadjatik.

A birtokváltoztatási díjak iránt alkotandó szabályrendelet iránt utasítatik a jogügyi bizottság, zsinórmértékűl a kir. kincstári illetéki kiszabás mértékét alkalmazni s azzal összhangzásba hozni.

Előadó jelenti, hogy az adai magy. kir. földmives-iskolának alapított ösztöndíjra néve a pályázat szabályszerűen meghirdetettvén, arra senki sem pályázott, mihez képest az adai iskola igazgatója felhatalmaztatik ezen ösztöndíj alkalmas betöltésével.

Pénzügyi és jogügyi bizottság javaslata több rendbeli még az 1850. és 60-as évekből fennmaradt s mintegy 4000 frtot kitevő behajthatlan követelések leírása iránt. Tekintettel arra, hogy az illető adósok nagy részben vagyontalank, többiekre nézve pedig hiányzanak az okmányok melyek alapján a követelés per útján behajtható volna, a követelések leírásba hozatnak. Zányi Lajosnak egy éve leteltéig a kért szabadságidő megadatik, azontúl pedig a szabályzat értelmében fog a városi törvényhatóság eljárni.

A fizetési előlegek iránti kérvények kedvező elintézése s színházi részvénytársaság terhére rótt birtokváltoztatási illetékek leírása után, tekintettel arra, hogy a színház ügyis a város tulajdonát képezi, Lagumerszky Mladen adótitstnek kérvényére, tekintettel arra, hogy hivatalos időn kívül is közreműködött, o. é. 100 frt, Rados János díjtalan irodai gyakornoknak pedig 50 frt jutalomdíjat szavazott meg a közgyűlés.

A városi örökösök és lovas rendőrök kérvénye illetményeik felemelése iránt, tekintettel arra, hogy a város pénzügyi viszonyai ügyis nagyon nehezék, elutasítatik.

Végül a városi apró földek bérbeadása iránt bemutatott jegyzőkönyvek helyeslő tudomásul vétele után főispán ur a közgyűlést éljenek között feloszlottnak nyilvánította.

Referens.

SZÉP BALATON MELLETT.

Ahol én lakom, azon a vidéken három vármegye ad egymásnak rándvút. — Tolna egész passzivitással meglapul a Duna mellett, Fehérmegye a természetében levő büszkeséggel til a nyakán Tolnának s nyugatról kinyújtott lábával oda rög Veszprém is. Azt hiszem, hogy az igazi kanász túlkölése elhallatszik három vármegyébe.

Országunk értékes gyöngye a Balaton csak egy jókora sóhajtatásnyira van innen, annál fogva azt megnézni elmulasztathatlan hazafini kötelességeim közé soroztam s meg is eszelekedtem e nyáron. Mikor ezeket írom, úgy tetszik, mintha most is itt fickándoznának a hátamon ólomszínű hajjai. Jól eső érzés járogat idegeimen már csak a gondolatom is, „Boldogok a fogasok, mert övök a Balaton országa.”

No gyere, te buzában fetregő bácskai ember, nézd meg velem a Balaton s beszéld el otthon az öreg szülednek, hogy láttad a magyar tengert.

Mondom, hogy csak a két csatornán meg a „hatvani pusztán” kell átmenni, azon mód Veszprém megyében van az ember. A vidék elvesztéi lapos jellegét, melyet alsó Fehérmegyében hordoz, hosszan elnyúló, éles-hátú halmok hallgatnak egymás mellett, mint megannyi óriás sirok. S ki tudja nem azok-e tán az Attila vagy más előtte fungáló uri ember idejéből?

Az első község, mellyel találkozunk Dégh, oda plántálva egy domboldatra, s ékesítve a Festetics pompás kastélya s ritka szépségű ángolkertjével. Azután hosszú, egyhangú út vezet Enyingnek. — Ángyád, Lajos-Komárom, Pusztá-Bogárd és egyéb népes pusztákon áthaladva érjük a csinos fekvésű Enyinget. Itt meg hereg Bathányi Fülöpnek van szép kastélya és nagy gazdasága. Talán még annak a termeiben sétálhatott az a vitéz Török Bálint, akit Izabella királyné idejében a a török armány Budáról el-leesalt a Dunán s aztán „Hétasszonyok egy sötét zugában” végezte életét. — Talán az az emeletes kastély még ugyanaz, ahol:

„Várja szegényt szerelmes szép nője,
Ki-ki áll a magas könyöklőre.
Fehér képét eresztí karjára,
Ugy zokog, hogy mégse jön a párja.”

Hej szegény jó vitéz Enyingi Török Bálint nem egyedül vagy a magyar történelemben, aki armánynak estél áldozatul.

Mikor Enyingen túl a kapaszkodó gerincére értünk, onnan már belátszik a Balaton. A két hegyek lábánál mintha egy óriási acéltükör feküdnék. Siess kocsis, szárnyat rakj a lovaidra. Itt aztán már a negyedik vármegye szélén megvittünk mindenütt, mert Sió-Maros, Juth, Fok-Szabadi, Kiliti, már mind Somogyban fekszenek, mint a zalaik gnyulódva mondják: „a sötét Somogy”-ban. Desperátus gulyák hevernek a kitégett legelőn. Enni ott nincs mit, pusztán a társalgásra vannak szorítkozza, mintha az a kopár gypv tinók kaszinója volna ez idő szerint. Ha Hollandiában volna a Balaton, három vármegyét megöntöznék belőle az élelmes hollandus.

Kopár mezők mellett sárguló szőlős kertek terülnek el. Tán azok is a hősgőtől sinlenek? — Nem biz a, hanem a Balaton melléki szőlőknek is szívére vette magát a halál férgé a fillokszera. Mit véthetett ez a szegény ország a gondviselésnek, hogy büszkeségét, szőlőjét pusztítja el egymásután? Inkább kiállunk még egy özvönvet, de ha a bormető tökélek lesznek semmivé, azt igazi magyar embernek lehetetlen túl élni.

Az itteni lakosok estügdétt fölvel járnak a mezőkön, szakálluk mint egy gyászfényt árnyalja be areukat, mert itt a parasztok is többnyire szakált viselnek, pedig nincs kiállhatatlanabb valami, mint a szakálás paraszt.

Azonban hát itt vagyunk Siófokon, melyet a Balaton és a Sió karol körül. Elég rongyos és mosdatlan arcú község, mely első tekintetre elárulja, hogy milyen nép van benne túlsúlyban. Fekvése szép és szerencsés, kereskedése is élénk, de hát biz a piszkos, mint minden zsidó város. Pedig így nyári időn mennyi uri népség fordul meg itt és lakozik heteken, hónapokon keresztül. Naponként átlag többen fürödnek Siófokon, mint Fűreden.

A vasuti pályaháztól közvetlen a bajóállomáshoz vezet az út. Innen, a Sióból indul a „Kisfaludy” gözös délelőtti is, délután is Fűredre. Vén rozoga jármű ez a tisztelt „Kisfaludy”. Az első hajó, mely a magyar tengerre bocsátott. 1846. óta szántja a Balatont. Örökös csuda, hogy még meg nem jubálták.

Hanem ha ide értünk, hát mindenek előtt füröd-jünk meg. Magas falakban áll a Balaton szélében a fürdőház, alatta sinek vannak, azon tolják beljebb. Hasonlít egy vasuti vonathoz. Ebben vannak az öltöző s vetkőző kamrácskák. Mindkét oldalon lépcsők vezetnek le a vízbe, baloldalon a férfiak, jobbról a nők járnak a puha hullámok közé, összekeveredni nem lehet, ha nem akar az ember. A fenéke a legfinomabb homok, hanem a víz itt ugyanam sekély, alig ér térdig, ha az ember vállig erő vizet akar találni, hát bemehet egy fer-

tály óra járásnyira, csak hogy nem igen merészel, mert mikor maga körül látja a vizeknek eme temérdekségét, hát a bátorsága egy kissé megesappan.

Jobb itt maradni a fürdőház körül, de azt a boldont ne eszeleljük, amit az ádándi milliomos — Zaeger — sógora eszelekedett. Ez a tüzes fiatal, végig menve a kabinok előtti folyosón s azt hive, hogy ez tán feneketlen mélységű, se szó, se beszéd, hanem fejfel belevetette magát a térdig érő vízbe. No hát a nyaka elvástott neki egy kicsit s rongyos pár ezer forintba került míg a bécsi doktorok helyre reparálták. Jobb szeliden lemenni a lépcsőkön s bele tlni abba a szürke renetegbe, bizony az édes anyád öleiben sem volt jobb helyed. Egy-egy hullám érezhetőleg nyakon simit, a másik fölemel s hintáztat s ezért a vízbeli kellemetességért fizetsz fürdőruhával együtt 40 krt.

Felülünk a „Kisfaludy”-ra, átmegyünk Fűredre, pedig az idő borongós, az eső is szemetel, olyan szomorú képe van a láthatárnak. Fölfelé homályba vész Kenese, Lepsény, Balatonfő-Kajár, melyek mind megannyi órszemek állják körül a magyar tengert. A bús időben szinte látni vélem a nóta alakját, mikor:

„Sir a kis lány a Balaton partján,
Mert elhagyta szeretője csalján.
Ne sírj kis lány olyan keservesen
Megsegít még téged a jó Isten.”

Persze, hogy meg, azért hát van a Balatonnak elég gyöngye, ne hullass hozzá szép szeméidből is.

Felséges panoráma az, amit a Kisfaludy fedélzetéről lát az ember, mert szemlélődhetik, miután teljes egy óráig tart az átmenetel. Szemben a zalai s veszprémi hegyek, az oldalukon legelésző kis községek tarkállanak. Fűred, Arács, Órs stb. balra emelkedik, Tihany, amelyik úgy beszaladt a Balatonba, hogy csak nem ketté vágta azt, alatta a tó nem szélesebb a Dunánál. Csudálatos vulkánikus valami lehet az egész bére, mert magasan emelkedik ám ki a tóból, föl az ég felé, kéttornyu temploma messze belát Zalába és „sötét Somogy”-ba:

„Tihannak bértehetően a Balaton felett
Sötét és magán áll egy régi épület.
Csendes kolostorával az urnak temploma.
Falán majd ezredévek van vésvé szent nyoma.

Alatta mély íregben nyolcszázados sir áll,
Hol álmaít alussza András magyar király.
A sir felett a templom két tornya, a kereszt.
Mint két imádkozó kéz a mennyekhez föl esd”
énekelte a jó Garay János annak idejében.

Itt van „Tihannak riadó leánya”, aki előtt Csokonay ontotta ki szive bánatát. A páratlan „Echo”, mely úgy viseli magát, mint az embernek a felesége, hogy semmit sem hallgat el, mindent visszamond.

Hat óraker van a hajó Fűreden. A közönség oda tódul a kikötő hidhoz, fürkésze az újon jöttéket, de milyen kevert közönség az. Hamburgtól kezdve le egész Fiuméig minden vidékről akad ott vendég, legtöbb azonban a veszprémmegeyi látogató. Itt aztán gyönyörű park áll a közönség használatára, tisztára sópört sétátér, hanem hiányzik már Fűrednek a specialitása — Bizay — aki annak idejében ugyszólván mindenható volt a fürdővendégek közt.

A nagy tér közepén van a savanyu kút, de ez is fogyatkozott hajdani híreben; ott még meg lehet inni, üde és csipős, de kereskedésbe már nem jön, olyan, mint a „körösü lány”, hogy ha kiviszik a határból, hát élvezhetlenné lesz.

Minthogy az eső szemez, a közönség a fődött sétányon kószál, ott huzza egy banda a szebbnél szebb darabokat. Benn a kurszalónban egy pár kissasszony partegyeti a zongorát, mozdulataikat kiélt szemü uracsok lesik s nagy olykor megreszkíroznak egy-egy tour táncot is. A közönség egy része még a színházban van, mert az előadás öt óraker kezdődik, azután következik a fürdés 7—8 óra tájban. Ha már itt vagyunk, mi is megfürdünk, ki tudja, mikor lesz ismét szerencsénk ő nagysága Balatonhoz. Itt mélyebb a víz, de azért kellemesebb fürdés esik Siófokon, mert a fenéke a tónak tisztább. Jobbra balra yachtok cirkálnak feszített vitorlával, nagy uri népség gyakorolja azt a sportot. Eppen holnap is kirándulás lesz Badaacsonyba, most hirdeti ki a sétátéren kirtölés mellett egy túzólt. A vén Kisfaludyra rátelepül a kirándulócsoprtja és lehajóznak a regényes Badaacsonyba.

Már mi ebben nem vehetünk részt, nekünk haza kell mennünk, mert „lekötve hivatalhoz tengődünk egy helyen.” Elég, hogy megláttuk ezt a gyönyörű helyet s száz elragadó benyomással terhelten térünk vissza, fülünkbe lopózik észrevétlenül a bús keserves dal:

„De szeretnék arany hallá válni,
Siófoktól Fűredig uszkálni.
Rátalálnék rózsám halójára.
Ó fogna ki engem utójára.”

Igazsága van Garaynak, hogy a Balaton nem is lehet egyéb, mint az Isten könnye. Ezer szerenese, hogy éppen Magyarországra potyványt le, s e tudatban önkéntlenül felsóhajt az érző ember: „En egyetlen hazám be szép is vagy!”

Kajabusz.

A kétség óráján.

Leszállt az éjféli búsan, feketén...
Sötét szárnyával eltakarta
A világot, e nagy cifra koporsót,
Hol eltemetve élnek vértanuid,
Ingségnek anyja: boldogtalan élet!
Síri sötétség és halotti csönd...
Nincs itt a fénynek egyetlen sugára,
Csak az, mi a pokol sötétén is
Keresztülesillog: a könyű.
Nincs itt egy hang a siket éjben,
Csak az, mi még a sír öléből is
Kihallik: a bús, fájdalmas sóhaj...
Könny és sóhaj ez itt az élet...
Vagy tán csak én sírok, csak én sohajtok?
Csak én hallom a bús zenét:
Halálmadárnak huhogását,
Koporsó szögeztét?...

Talán csak én haltam meg s lelkeimen
 Át-átvonaglik még a lét tusája? ...
 De csitt! mi zaj, mi dobbanás? ...
 Mikéntha a pokolnak ajtaját
 Csapkodná lemm az alvilági szél ...
 Szívem dobog... ver örült-lázasan.
 Bilincsetől akarna szabadulni,
 De nem tud!
 Szegény, szegény rab mit erőlködöl?
 Hiszen bilinesd minden láncszeme
 Olyan súlyos, hogy százezernyi élet
 Roskadna össze, még csak megemelné! ...
 Pedig milyen csekélység füzte össze:
 Apró fehér kis női kéz ...
 Rózsás ujjakkal bársony kis kaecó,
 A melynek érintése mennybe visz,
 Melynek érintésén fölérz a holt,
 És pillanatra fölnyitja szemét,
 Mit elvakított az örök sötétség ...
 Oh lányka, lányka, csak azt nem tudod
 Életre hozni, kit *magad* megöltél!
 Ki adta a gyilkot kezvedbe?
 Ki tanított meg bánni vele
 Ártatlan lélek, szűzi tisztaság ...
 Tán azt se tudad, amikor
 Szívembe döfted a kínos halált,
 S mig én vonaglottam, szemedre
 A legszebb angyal csókolá
 Az égieknek boldog álma! ...
 S neked mégis lakolnod kell a bűnért!
 Ártatlanul, szörnyen meg kell lakolnod.
 Bűnhődni kell az ártatlannak —
 Ez itt a végzet gyásztétele!
 S a bűnhődésnél én is ott leszek
 És senki sem fog rámismerni, csak te.
 Akkor jövök, amikor meg se sejtéd.
 Tán éppen elmerülve ülsz
 És homlokodat támasztván kezredre,
 Imádságos könyvedből olvasol, —
 Én megjelenek akkor s kezemet
 Gyöngyén válladra fektetem ...
 Te fölreznensz ... s a perctől fogva
 Nem jó ajkadra imaszó ...
 S kivész szívedből minden áhitat! ...
 Tán éppen kedveseddel enyelepsz
 A túlvilági boldogság honáról.
 Elrejtett völgynek sűrű lugasán,
 Hova halandó szem nem juthat el:
 Én ott leszek az első csók-adáson!
 És ajkadon jégge fagy mind a kéj,
 S édes szerelmet lángoló erdedben
 Végignyillalík a hideg halál! ...
 Oh lányka, lányka, számlak én, a koldus,
 A nyomorult, a rab, a száműzött,
 Akit bírádul rendelt egykoron
 A bosszúálló ördög, avagy isten! ...

De milyen fény támad az éjszakában,
 Mi hang zajlik a néma csöndön át?
 Az árva fény, az árva hang:
 Könny és sohaj világít és beszél!
 Könnyüm hullnak, mint a csöndes eső,
 És zokogok és zokogok ...

Naptár. Október.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Pént.	Simon s Juda	Simon s Juda	16 Longinus
29 Szom.	Zenobius	Narciss	17 Hosias
30 Vas.	B 22 Kol., A.	B 21 Ewald	18 D 21 Luk.
31 Hétfő	Farkas	Ref. eml. ü.	19 Joel pr.
1 Kedd	Mind. szent	Mindszent	20 Artemius

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
 Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetés.

Katymár mezőváros (Bács megye) róm. kath. iskolájánál üresedésbe jött tanítói állomásra pályázatot nyitattik.
 Évi fizetés 400 frt és 40 frt lakbér. Tan nyelv német-magyar. Kötelessége a megválasztott tanítónak az I. II. osztály növendékeit és az ismétlő tanköteleseket oktatni.
 Felhívhatk mindazon okleveles tanítók, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket **follyó évi november hó 15-ig** a róm. kath. iskolaszékre címezve, dr. Csicsáky József ker. esperes urhoz (B.-Almásra) annál is inkább elküldeni iparkodjanak, mivel az elkésve beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.
 Katymáron, 1887. évi október hó 21-én.

3-2

Róm. kath. iskolaszék.

Szállítási üzlet-iroda áthelyezés.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy eddig a fűtca **Millasevits-féle** házban levő **szállítási üzletirodám** saját házamba (**Rökus-utca 51-ik sz. alatt**) tettem át.

A mostani költözködés alkalmára ajánlom a n. é. közönségnek jeles **butorszállító kocsi-mat** és azonkívül rendelkezem még több szállító kocsival. Kérem tehát a n. é. közönséget, hogy az irányomban tanúsított bizalmat továbbra is megtartsa, melyet én a gondos és gyors szállítással iparkodni fogok mint ez előtt, ugy a jövőben is teljesen kiérdemelni.

Alázatos tisztelettel
Weil Márk

szállító, Rökus-utca 51. sz. saját házában,
 ez előtt **Bachrach**.

5-3

4369. szám.

1887.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó ezennel közli, miszerint a budapesti VI. kerületi kir. járásbírósnak 1887. évi 19.028. számú végrehajtást elrendelő és a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 4296/p. számú kiküldő végzése folytán Spitzer Samu és társa cég végrehajtató részére Füst A. M. cég n. palánkai végrehajtást szenvedő ellen 224 frt 80 kr o. é. tőke s járuléka iránt kielégítésként bíróság lefoglalt és 1063 frtra becsült ingóságokra a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 4369/p. számú végzésével 224 frt 80 kr tőke, ennek 1887. évi április hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódj s eddig összesen 53 frt 65 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében Fenyvesy Károly ügyvéd végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésre a 4369/p. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. c. 103. §-ára, az árverésnek Német-Palánkán végrehajtást szenvedő lakásán és kereskedésében leendő megtartására határnapul **1887. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 8 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutor, kender és rőfös kelme legtöbbet ígérnek, az idézett t. c. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni. Egyszersmind felhívhatk mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t. c. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alulirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Palánkán, 1887. évi október hó 18. napján.

Haba István,

kir. bírósági végrehajtó.

9074. sz.

kig. 1887.

Hirdetés.

Zombor szab. kir. város gazdasági küldött-sége által ezennel közli, miszerint a városi szolgazemélyzet és rendőrök részére szükséges 2678 frt 40 krral előirányzott ruhaneműek és szerelvények beszerzése iránt az árlejtés **follyó évi november hó 3-án délelőtti 10 órakor** a városháza kistermében fog megtartatni.

A feltételek és minták a városi számvevőségél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1887. október 22-én.

Vukicsevics Péter,

tanácsnok.

2-2

2399. sz.

1887.

Gubacs és gabonanemű eladás.

Az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **follyó évi november hó 10-én délelőtti 9 órakor** tartandó árverésen a következő helyeken beraktározott gubacs és gabonanemű felsőbb jóváhagyás fentartásával a legtöbbet ígérnek eladatni fog.

1. A Monostorszegh Ferenc-esatorna melletti magtárban 64 q buza, 28 q kétszeres buza, 583 q rozs, 142 q zab, 558 q I-ső, 27 q II-od osztályu gubacs és 85 q gubacspor.

2. Apatin melletti raktárban 50 q I-ső, 10 q II-od osztályu gubacs és 3 q gubacspor.

3. Bogojevai raktárban 32 q I-ső, 10 q II-od osztályu gubacs és 3 q gubacspor.

4. Palánkán beraktározott 890 q I-ső, 62 q II-od osztályu gubacs és 98 q gubacspor.

Apatinban, 1887. október hó 23-án.

M. kir. erdőhivatal.

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Hirdetés.

Két darab teljesen jókarban levő
MEIDINGER-féle

VASKEMENCE

azonnal eladó.

**A Zombori Takarékpénztár
 IGAZGATÓSÁGA.**

3-1

388. szám.

1887.

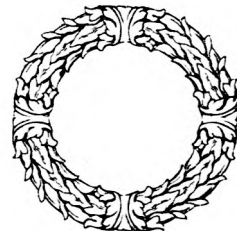
Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó ezennel közli, miszerint a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 88/p. számú végrehajtást elrendelő és a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 88/p. számú kiküldő végzése folytán Heberling József n. palánkai lakos végrehajtató részére ifj. Esch János új-palánkai lakos végrehajtást szenvedő ellen 200 frt o. é. tőke s járuléka iránt kielégítésként bíróság lefoglalt és 864 frt 40 krra becsült ingóságokra a palánkai kir. járásbírósnak 4344/p. számú végzésével 200 frt tőke, ennek 1885. évi november hó 23-ik napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódj s eddig összesen 50 frt 50 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében Mezey Károly végrehajtató képviselő szóbeli jelentkezésre a 421/p. 1887. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. c. 103. §-ára, az árverésnek a téglaszínnél és Új-Palánka községénél leendő megtartására határnapul **1887. évi október hó 25-ik napjának délelőtti 8 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, kocsik, tűzifa, tehenek, téglák és cserépszindely legtöbbet ígérnek, az idézett t. c. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni. Egyszersmind felhívhatk mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t. c. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alulirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Palánkán, 1887. évi október hó 14. napján.

Haba István,

kir. bírósági végrehajtó.

Sírkoszorúk és sírlámpák.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének

SÍRKOSZORÚIM

és

sírlámpáim

nagy választékú raktárát szives
 figyelmébe ajánlani 3-3

a legjutányosabb áron.

GOLDFAHN SÁNDOR

fűtca, Falcione Lőrinc ur házában.

Kitűnő minőségű **ürmös,**
 finom fehér és vörös **ó-borok,**
 jó zamatú **új-borok** és **ó-szilvo-**
rium-pálinka jutányos áron kaphatók
 literenkint

3-2

Momirovits Vládónak

a „Sólyom“-hoz címzett, Gromon-
 utcában levő vendéglőjében.